

**OZBEKISTON RESPUBLIKASI
SOG'LIKNI SAQLASH VAZIRLIGI
TOSHKENT DAVLAT
STOMATOLOGIYA INSTITUTI**

**“YOSH OLIMLAR KUNI”
Respublika ilmiy-amaliy anjumani
TEZISLAR TO'PLAMI**

**COLLECTION OF ABSTRACTS
“YOUNG SCIENTISTS DAY”
Republic scientific and practical conference**

**СБОРНИК ТЕЗИСОВ
Республиканской научно-практической конференции
“ДЕНЬ МОЛОДЫХ УЧЁНЫХ”**

Toshkent 25 aprel 2024 y.

G. Kompyuter navigatsiya tizimlaridamida yuz skeletining konjenital anomaliyalari bartaraf etish // Kreml tibbiyoti. Klinik xabarnoma. 2020. № 2. 55–62-betlar.

4. Topolnitskiy O.Z., Komelyagin D.Yu., Dubin S.A., Vladimirov F.I. Noviy.

Pastki jag' tarmog'i rivojlanmagan bolalarni davolash usuli // Rus stomatologiyasi. 2018. T. 11, No 1. 47–49-betlar.

5. Topolnitskiy O.

Z., Dmitrieva I.V., Arapov N.S., Krasnov A.P. Kuchaytirilgan kompozit endoprotezlaridamida jag'larning nuqsonlari va deformatsiyasibolgan bolalar va o'smirlarni davolash // Russtomatologiyasi. 2018. 11-jild, 1-son. 39–40-betlar.

6. Shayxaliev A.I.,

Ivanov S.Yu., Davydova T.R., Korshakov E.V., Pankratov A.S., Petruk P.S., Soloshenikov P.P., Arzashvili L.D., Gasbanov G. A., Korgoloev R.

S., Enstitskiy Usatov D. lar jarayonipastki jag'ning sinxron ekskursiyasini ta'minlovchitemporomandibular qo'shma. Foydali model patenti202290U1, 02/10/2021. Ariza № 2020109883 06.03.2020.

8. Caron C. J. J. M., Pluijmers B. I., Wolvius E. B., Looman C. W. N., Bulstrode N., Evans R. D. vaboshqalar. Kraniofasiyal mikrosomiyada kraniofasiyalva ekstrakraniofasiyal anomalialar: 755 bemorningko'p markazli tadqiqoti. J. Kraniomaxillofac. Surg. 2017;45(8):1302–1310.

9. Galea C.

J., Dashow J.

E., Woerner J.

E. Temporomandibular bo'g'imning konjenital anomalialari. Og'zaki. Maksillofasiyal . Surg. Klin. N. Am. 30. 2018. R. 71–82.

10. Kim B. S., Chen X., Chen C., Chong C. H., Yan Y. J., Xan V., Sun M., Yang X., Xu H. S., Chjan Y., Chai G. OMENS + Xitoyda kraniofasiyal mikrosomiyatasnifi korrelyatsiyasi tahlili : Makrostomiya va mandibulyar gipoplaziya o'rtasidagi munosabat. J. Kraniofak. Surg. 2022. Yanvar 18.

O'Z VAQTIDA CHIQMAGAN DOIMIY TISHLARNI TASHXISLASH VA KOMPLEKS DAVOLASH.

Shaamuhamedova F.A., Murtazaev S.S., Ne'matova M.A magistr 1-kurs,

Baxtiyorova M.I magistr 1-kurs, Kamolov K.N magistr 1-kurs

*Toshkent Davlat stomatologiya instituti “Ortodontiya va tishlarni protezlash”
kafedrası, O'zbekiston*

Tadqiqotning dolzarbligi. Retensiyaga uchragan tishlar- bu fiziologik yorib chiqmagan va jag'da joylashgan, ildizlarning shakllanishi tugagan tishlardir. Har qanday tishlar guruhi retensiyaga uchrashi mumkin, lekin qoziq tishlarning o'z vaqtida chiqmasligi eng keng tarqalgan. Yuqori jag' kesuv tishlar sohasida tez-tez uchraydigan ortiqcha tishlar ham boshqa tish retensiyasiga sabab bo'lishi mumkin. Bir qator mualliflarning fikriga ko'ra tishni retensiyaga uchrash sababi mahalliy va umumiy omillardir. Mahalliy omillar (ortiqcha tishlar, travma, tish yoyida bo'sh joy yetishmasligi) bitta tishning o'z vaqtida chiqmasligiga olib keladi. Umumiy omillar, masalan, endokrin kasalliklar, ko'plab tishlarning o'z vaqtida chiqmasligiga sabab

bo'ladi. Tishning kechikish sababi bartaraf etilsa, tish o'z-o'zidan yorib chiqishi mumkin.

Tadqiqotning maqsadi. Doimiy tishlarni o'z vaqtida chiqmaslik sabablarini o'rganish va zamonaviy texnologiyalardan foydalangan holda chuqur joylashgan retension tishlari bo'lgan bolalar va o'smirlarni kompleks davolash natijalarini tahlil qilish.

Tadqiqot materiallari va usullari. 2023-2024 yillar Toshkent Davlat Stomatologiya instituti "Ortodontiya va tishlarni protezlash" kafedrasining ortodontiya klinikasida tishlari retensiyaga uchragan 13 nafar bola tekshirildi. Kasallik tashxisi klinik va rentgenologik ma'lumotlar asosida qo'yildi. Alveolyar o'simtada retensiyaga uchragan tishning holatini aniqlash uchun rentgenografiya va kompyuter tomogrammalari o'tkazildi. Ortiqcha tishlar rentgen tekshiruvi paytida aniqlandi. Ba'zida ortiqcha tishlar ular yorib chiqqandan keyin aniqlanishi ham mumkin. Agar doimiy tishlarning o'z vaqtida chiqmasligi alveolyar o'simtada ortiqcha tishlarning mavjudligi bilan bog'liq bo'lsa, ortiqcha tish jarrohlik yo'li bilan olib tashlanadi, so'ngra to'liq doimiy tishlarning yorib chiqishi uchun ta'sirlantirish choralari qo'llaniladi. Ortiqcha tishlarni olib tashlagandan so'ng, yetarli joy bo'lsa, 2-6 oy ichida retensiyaga uchragan tishlar mustaqil ravishda yorib chiqadi. Agar bu davrdan keyin tishlar chiqmagan bo'lsa, sun'iy milk bilan olinadigan plastinka, shuningdek, ularning yorib chiqishini ta'sirlantiradigan fizik davolash usullari qo'llaniladi: lidaza elektroforezi.

Tadqiqot natijalari. Ko'pgina hollarda, tishlarning o'z vaqtida chiqmasligi sababi mahalliy omillar hisoblanadi. Ulardan 6 ta bolada retensiya sababi ortiqcha tishlarning mavjudligi edi. Tishlar o'z o'qiga noto'g'ri joylashish va tish qatorida bo'sh joy yetishmasligi ham mos ravishda 7 ta holatda retensiyaga sabab bo'lgan. Ortiqcha tishlar ko'proq tanglayda joylashgan va ularning faqat toj qismi shakllangan bo'lgan. O'z vaqtida chiqmagan tishning ildizlari shakllanmagan chunki ortiqcha tishlar borligi xalaqit bergan. Bu mexanik to'siq hisoblanib ildiz shakllanishi kechikishiga va tishlarni o'z vaqtida chiqmasligiga olib keladi. Tishlarning o'z o'qiga nisbatan noto'g'ri joylashishi va tish yoyida bo'sh joy yetishmasligi natijasida tishlari retensiyaga uchragan bolalar tekshirilganda tish yoyining torayishi aniqlandi. Bunday bemorlarda tishlarning joylashuvi o'zgarishi va tish yoyida joy yetishmasligi sababli davolash ortodontik yoki jarrohlik usuli yordamida tish yoyida joy hosil qilishdan boshlanadi. Agar qoziqlar uchun yetarli bo'sh joy bo'lmasa, birinchi premolyar yoki sut qoziq tishlarni olib tashlash kerak. Shundan keyingina retensiyaga uchragan tishlarning tojini ochib ortodontik vositalar yordamida olib chiqish mumkin. Retension qoziqlarning tojlari vestibulyar va tanglay tomonlarda joylashishi mumkin. Tish tojlarini ochish uchun jarrohlik yo'li bilan kirish ko'pincha tanglay tarafdin amalga oshirilgan. Bunda infiltratsion og'riqsizlantirish ostida o'sha tish sohasidagi shilliq qavat va suyakusti parda ajratiladi, so'ngra tashqi kortikal plastinkadan bormashina yordamida retension tishga mos keladigan teshikcha ochilib, uning toji atrofdagi to'qimalardan tozalandi. Keyingi ortodontik davo(tishni tortib tish yoyiga olib tushish) uchun retension tishning tojiga knopka yoki breket yopishtiriladi. Keyin yara to'liq epitelizatsiyalanganiga qadar yodoform tampon bilan yopiladi va 5-7 kun davomida yallig'lanishga qarshi davo kursi buyuriladi. Yaraning epitelizatsiyasidan 7-10 kun o'tgach, doka tamponlar olib

tashlandi va ortodontik davolash boshlanadi. Retension tish asta-sekin (oyiga 1 mm) tortiladi. Tishni tish yoyida tushirgandan so'ng va okklyuzion kontaktlar to'g'rilangandan so'ng, bemor olinadigan yoki olinmaydigan retension apparatlardan foydalanadi.

Xulosa. Shunday qilib, tadqiqotlar natijalari shuni ko'rsatadiki, tishlarni o'z vaqtida chiqmasligi tashqi va ko'p hollarda mahalliy omillar ta'sirida yuzaga keladi. Tishlarni retensiyaga uchrashining eng ko'p uchraydigan sabablari ortiqcha tishlar, shuningdek, tishlarning o'z o'qiga nisbatan noto'g'ri joylashishi va tish yoyida bo'sh joy yetishmasligi hisoblanadi. Retension tishlari bo'lgan bemorlarni davolash o'z vaqtida chiqmagan tishlarning o'lchami, shakli, joylashuvi bo'yicha individual xususiyatlarni hisobga olgan holda, bemorning yoshi, ildizlarning shakllanish darajasi, tish yoyida bo'sh joy mavjudligi yoki uning yetishmasligi, ortiqcha tishlarning mavjudligi yoki boshqa sabablarni hisobga olgan holda amalga oshirilishi kerak.

Foydalanilgan adabiyotlar:

- 1) Nigmatov R.N., Shomuxamedova F.A. Ortodontiya. 1-jild Tish-jag' anomalialari va deformatsiyalari, tekshirish usullari. - T. 2020 yil.
- 2) Nigmatov R.N. Shomuxamedova F.A., Nigmatova I.M. Ortodontiya Darslik. 2-jild Tibbiyot oliy o'quv yurtlarining "Stomatologiya" fakulteti Talabalari. T. 2021.
- 3) Sayt: (https://www.krasotaimedicina.ru/treatment/otorhino_laryngology) (https://www.krasotaimedicina.ru/diseases/zabolevanija_lor/adenoids)
- 4) Отчет о опубликованные научные труды сотрудников кафедры ортодонтии и зубного протезирования за 2022-23 учебный год. // Нигматов Р.Н., Муртазаев С.С., Нигматова И.М., Арипова Г.Э., Шамухамедова Ф.А., и др./ Сборник материалов научно-практической конференции с международным участием «Актуальные вопросы ортопедической стоматологии и ортодонтии» г. Ташкент – 2023. С. 167-187.

FEATURES OF FIXATION OF ZIRCONIUM DIOXIDE PROSTHESES

Saminova M.Z student 102A gr. Stoma TGSI

*Scientific supervisor: Ochilova M.U., assistant at the Department of propaedeutics Orthopedic Dentistry.
Tashkent State Dental Institute, Uzbekistan.*

Relevance

Prosthetic dentistry of the 21st century is characterized by high requirements for aesthetic aspects of dental prosthetics. In this regard, dentures made of ceramic materials based on zirconium dioxide are becoming increasingly widespread. This is a special type of ceramic that does not contain a glass phase, therefore the traditional acid method

etching for reliable adhesive fixation of ceramic crowns in the case of zirconium dioxide

not applicable.

Target

This study was to study the features of fixation of zirconium dioxide prostheses according to the available literature.

YUQORI JAG' SINUSIDA BMP-2 YUKLANGAN KOLLAGENLANGAN IKKI FAZALI KALTSIY FOSFAT TOMONIDAN SUYAK REGENERATSIYASINI TEZLASHTIRISH. Rafiqov K.M., Maxmudov M.B., Irxanov M.M.	124
MOLAR DISTALIZATION BY DIFFERENT INTRAORAL DEVICE IN ORTHODONTICS Muratova G.A., Dushaboyev U.A.	128
KOLLAGENLANGAN SINTETIK SUYAK BLOKI YOKI SINTETIK SUYAK ZARRACHALAR YORDAMIDA MAKSILLAR SINUSNING O'LCHAMLARI O'ZGARISHI Rafikov K.M., Nosirov A	130
TISHLAR ANATOMIYASI VA GISTOLOGIIYASI Salimov O.R., Shofayzieva L.N., Abduvoxitova M.	133
ANALOG VA RAQAMLI USULLAR BILAN ISHLAB CHIQRILADIGAN PLASTIK TISH PROTEZLARNING YASALISHI Turobjonov M., Muxammadjonova Z.M.	135
AQL TISHLARNING KECHIKISH MEKANIZMLARINI ORGANISH. Yusupalieva K.B., Abdurashidova M, Islomov A	137
O'Z VAQTIDA CHIQMAGAN DOIMIIY TISHLARNI TASHXISLASH VA KOMPLEKS DAVOLASH. Shaamuhamedova F.A., Murtazaev S.S., Ne'matova M.A, Baxtiyorova M.I, Kamolov K.N.	139
FEATURES OF FIXATION OF ZIRCONIUM DIOXIDE PROSTHESES Saminova M.Z., Ochilova M.U.	141
АНАЛИЗ ИЗУЧЕНИЯ СОСТОЯНИЯ СЛИЗИСТОЙ ОБОЛОЧКИ ПРОТЕЗНОГО ЛОЖА У ПАЦИЕНТОВ СО СЪЁМНЫМИ ПРОТЕЗАМИ ИЗ ТЕРМОПЛАСТОВ Абдуллаев У., Омонова Н.А.	142
ОРАЛЬНЫЕ ПРОЯВЛЕНИЯ, СВЯЗАННЫЕ С ХБП И ЕЕ ТЕРАПИЕЙ Акбаров А.Н., Шоахмедова К.Н.	144
ОРТОДОНТИК АППАРАТЛАР ҚЎЛЛАНИЛГАНДА ДАВОЛАШ СИФАТИГА ОИЛАВИЙ ЁНДАШУВНИНГ ТАЪСИРИ. Акбаров К.С., Кодиров Ж.М., Поёнова Г.М.	147
ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ГЕНЕРАТИВНО-СОСЯЗАТЕЛЬНЫХ СЕТЕЙ В СТОМАТОЛОГИИ Акбарова М, Алиева Н.М.	148
СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ ОБЗОР: РЕЗЕКЦИЯ НИЖНЕЙ ЧЕЛЮСТИ С ОДНОМОМЕНТНОЙ ПЛАСТИКОЙ АУТОТРАНСПЛАНТАТОМ Алиева Н.М., Меликузиев Т.Ш., Махкамов Р.	150